

א) לעיל 15: ב) מיר מב, ג) כלים פי' מ"י, ד) לעיל 15: ה) ס"א ל"ג.

הגהות הב"ח

א) גמ' דהשתא לכו מונח הוא כיון: (ב) שם ללא גיולה גביה או דלמא: (ג) רש"י ד"ה חמת וכו' וממרח יפה וכו': (ד) בא"ד נפ' אלו כלים מליין:

מוסף רש"י

ותנא תונא. כלומר מליני תנא שלנו המסייענו במא' (קדושין דכ): גול חמיץ ועבר עליו הפסח אומר לו: לנגול הרי שלך לפניך. כעין ממות שולח, דהיקף מצד אחר. ובלשון (דע"י טו) ונלכד ששילם לו אמתו עמנו וקרינא דה ויפסי את הגיולה אשר גול שהרי לא נשמתה (גיטין ג).

רבינו חננאל

רבא אמר הב"ע כגון שהיה דיסקיא של אביו מופקדת ביד אחר. פי' שני שקין מחוברין ומנוחין על החמור. אחד מצד זה ואחד מצד אחר. ובלשון ישמעאל אלרבי: איכא דאמרי אמר רב פפא לא תימא הני גיולה חיבא דאין גיולה קיימת אבל גיולה קיימת צריך לילך אחריו, לא שני גיולה קיימת לא שני אין גיולה קיימת לשמא תייקר לא חיישינן. וכן הלכה. וכן פסק בפר"ח וצ"ל אין משלמין חומש על שבעת כפרות שעבוד קרקעות. פי' כגון שאין גיולה קיימת וכוין שבעת כפרות ובה הגול לטרפו להפיר דמי גולה שגולו אביו ודחה הירוש וכפר ונשבע בה, נמצאת שבעתו שכפר ונשבע על הקרקע שה(גינה) מורשה. אמרי גיולה אין כאן מצות השבה אין כאן. רב חננאל ד"ל פי' מצות השבה אין כאן, שלא קיים מצות השבה שהרי לא השיב מה שגולו. הבית שניקבה וסתמוה שמרים הוצלה. פי' סתמוה שמרים ירודות כצמיד פתיל מבכנים ומצלת מן הטומאה על כל מה שבתוכה דתניא ר' יהודה אומר אין צמיד פתיל וחכ"א יש, כיצד חבית שניקבה וסתמוה שמרים ר"א אינה מצלת, וחכ"א מצלת. ודברים ברורים. ובפ"י קמא דבבבית אמרי חבית ניקבה היתה וסתמוה שמרים. ונתברר הפירוש.

הגול עצים פרק תשיעי בבא קמא

קה.

עין משפט
ג'ר מצוה

קלב א מ"י פ"ח מהל' גיולה ואבדה הלכ' ד' ופ"ז מהל' שבעות הלכה ג' ד סמנ' לאזין רה ועשין עג:
קלב ב מ"י פ"ח מהל' גיולה ואבדה הלכה יא סמנ' עשין עג טור ש"ע ת"מ סי' שסו סעיף ג:
קלב ג מ"י שם פ"א הלכה ו סמנ' שם טוש"ע ח"מ סי' שם סעיף ג:
קלב ד ה מ"י שם טוש"ע שם סעיף ד:
קלו ו מ"י פ"ח מהלכות מורות הלכה ו:
קלו ז ה מ"י שם הלכ' ו:
קלו ט כ ל מ"י סכ"ז מהלכות טומאה מת הלכה ח:

HebrewBooks.org ©Mozaamin Publishers. No commercial use allowed.

אמר רבא גול שלש אגודות בג' פרושות והוולו ועמדו על שתיים חייב להחזיר לו אחרת. פי' אם ישנה בעין מחזיר אותה ואם לאו משלם ליה שיהיה כמנו שהיתה שזה בשעת הגיולה והוא הדין באמת שגולה והחולה שמחזיר לו אגודה או דמיה אללא רבותא נקט דלפילו בשלשה דקיים מצות השבה צרתמי אפ"ה חייב להחזיר לו אמת אע"ג דמהאי ותנא תונא דמיימי לא משמע מינה אללא היכא דגול אמת והחולה דהיה דמיה לגול חמץ ועבר עליו הפסח היה רבותא דג' קאמר רבא מסביר ומדנקט והוולו משמע דפשיטא ליה דאם גול ג' אגודות שוות שמי פרושות והחזיר לו ג' מהן ללא מייחזי להחזיר לו ג' לישית כיון דמעיקרא בשעת גולה לא היו ממונה ולשמא תייקר לא מיישינן:

ה"ג בעי רבא גור' ב' אגודות בפרישה והחזיר אחת מהן מהו מי אמרי' השתא מיהא ליבא גיולה גביה או דלמא הא לא אהדר גיולה ול"ג הא דגרס בספריס הוקרו ועמדה כו': מצות השבה אין כאן. נראה לך דע' למיפשט אללא ללא מעכב מצות השבה ומצות השבה מיהא לא קיים: מצות גי'וח אין כאן. ומעכב מלשמות יין ומלמטא למתים כאלו לא גילה כלומר כמ"ד גילות מעכב דלחר ישתה הנזיר יין אחר כולם א"ג לענין מצוה קאמר ללא קיים מצות גי'וח וליבא דכ"ע דלוגתא היא צמיר צפ' ג' מינין (דף מו): הרי אמרו חבית שניקבה וסתמוה שמרים כו'. מה שפירש בקונטרס חבית שנתנה ע"פ ארובה ומצלת על העלייה אין נראה דהיה משנה דמיימי כסמון חבית שנקבה היא צמ"ג כלים צפ"י (מ"ו) דמשמע דמיימי להליל מה שנתנה אס היא צאלה המת דלוי הוה מיימי ע"פ ארובה היה לו לשנותה צמ"ג אהלנות ועוד לשון הלכה לא הוה משמע הכי דה"ל למימר חולצת ונראה לפרש דאיידי חבית המוקפת למיד פתיל שאין טומאה נכנסת בה צאלה המת ונקבה ככונס משקה דהכי הוה שיעורא כדלמך צמ"ג כלים (פ"ט מ"ח) וסתמוה שמרים מצלת על כל מה שנתנה והיא דלחר כסוף המצניע (שם דף נז) ולענין למיד פתיל עד שיפחת רובו היינו בסתמוה שאם נקבה וסתמה הוה שם כלי עליה עד שיפחת רובה דלוי מההני לה סמימה דהוי כאוכלים שגיבולן צמיט כיון דאין שם כלי עליו ולא כמו שפ"י בקונטרס דהמצניע ולענין למיד פתיל עד שיפחת רובו דכלי חרס המוקף למיד פתיל אין טומאה נכנסת דרך נקביו עד שיפחת רובו דמנוכח צמסכת כלים שפרק שלשה דשיעורו ככונס משקה וכן משמע דהיה שמיצא התם בקונטרס נתנה קדירה ע"פ ארובה דלמך צ"ש הכל טמאים ככונס משקה ואפילו צ"ה לא מטהרי אללא עלייה אלל קדירה טמאה אללא נשבע

ועוד דקמשי ליה כשעמד צדין קודם מיתמו והן העמדה מאי מהני הרי כפר ונשבע ולא הוה דהא אוקמינן דלא הוה אב והוה צנו ועוד דקמשי כשעמד צדין מכלל דעד השתא צללא עמד צדין והא נשבע הוא ואציו קמי מכלל דצ"ד הוה הלכך ל"ג ליה. וה"ג אי הוי חומש נמי משלם א"ר הונא כו' אי הכי ממון גמור הוא וחומש נמי לשלם: לפי שאין משלמין חומש על כפירה שעבוד קרקעות. דחומש אמאי קאמי אשבעתא לאו שבעה היא דק"ל שבעות (דף מ: ב) אין נשבעין על הקרקעות והאי צן כי אשבעתא כפר לה שעבוד הקרקעות דאי לאו משום אחריות נכסים לאו עליה גמיא לשלומי: רבא אמר. לעולם שגולה קיימת ודקאמי לך ולחייב הן חומש על שבעת עמנו כיון דהוה הכא כשהיתה דסקיא שמונן אציו נתון בה מופקדת ביד אחרים וגיולה זו כמורה דמי אשבעתא האי בקושטא אשבעתא (ולא תימא צדיקא אשבעתא כדסברת לעיל) ותנן צמ"ג שבעות (דף נ: ב) ומייבס על זון השבעה ועל שגגתה עס זון הפקדון ואין מייבין על שגגתה גרידתא כי הכא דליציה אכסיה: לא שנו אללא שאין. אותה חלי פרוטה קיימת מן הגיולה עממה ומאי פרוטה הוא דמחייב ליה ולאו ממונה איכא לרב אס קיימת היא מן הגולה עממה צריך לילך: חיישינן שמא שייקר. ומעמדו על הפרוטה: חייב להחזיר לו. אגודה אחרת ואע"פ דהשתא לא שיהא פרוטה כיון דבשעת גיולה הוה שיהא פרוטה בעי להשדויה ולהליכה אחריו: ופנא סוגא. מנא ידן שייעמיה. שגילת. אמת מהשמים כשעיר: ושמה שמייה מהו. הוה גיולה או לא: אמר ליה רב אחא לרבינא נזיר שגילת. כל השערות אמת אמת קמבעיא ליה צממיה. כלומר הא דלוי גילות הוה כיון שבשעה שגול לגלל האי שיעור הוה ציה שיעור גילות וגילת אמת ואע"פ דשגרה שגרה גילת הא: ששגרה אמת. ששגרה לגלל אין כאן שיעור גילות: ה"ג מי אמרינן השתא מיהא ליכא שיעור: חבית שניקבה וסתמוה שמרים. ונתנה ע"פ ארובה (א) וממרתה יפה סביביתיה וטומאה צבית מצלת על העלייה כולה מצלת בה שם טומאה דסמימת שמרים סמימה היא ולא שגרה ציה טומאה צמסכת כלים צמ"ג (ה) ואלו מליין: אגף. לשון מגופה. אגף חליה היה בה חממה שיעור נקב לטמא וכלי המקבל טומאה אינו חוץ צפני הטומאה ואגף צמיט חליה מהו מי אמרינן השתא מיהא ליכא שיעור נקב או למא לא לא סתם שיעור סמימה: פקקה בוררה. ואין שם שמרים: עד שימרה. צמיט מן הדדין של זמורה לסתמוה היע"ב נשבע

טומאה נכנסת בתוכו ככונס משקה: אגף חליה הוה צמ"ג כלים (פ"ט מ"ח) ומצלת מן הטומאה על כל מה שבתוכה דתניא ר' יהודה אומר אין צמיד פתיל וחכ"א יש, כיצד חבית שניקבה וסתמוה שמרים ר"א אינה מצלת, וחכ"א מצלת. ודברים ברורים. ובפ"י קמא דבבבית אמרי חבית ניקבה היתה וסתמוה שמרים. ונתברר הפירוש.

טומאה נכנסת בתוכו ככונס משקה: אגף חליה הוה צמ"ג כלים (פ"ט מ"ח) ומצלת מן הטומאה על כל מה שבתוכה דתניא ר' יהודה אומר אין צמיד פתיל וחכ"א יש, כיצד חבית שניקבה וסתמוה שמרים ר"א אינה מצלת, וחכ"א מצלת. ודברים ברורים. ובפ"י קמא דבבבית אמרי חבית ניקבה היתה וסתמוה שמרים. ונתברר הפירוש.